

Olağanüstü Dönemler, Olağanüstü Tedbirler Gerektirir!

COVID 19 salgını ile dünyanın ve ülkemizin zor bir dönemden geçtiğini belirten TÜRKONFED Yönetim Kurulu Başkanı Orhan Turan, “Olağanüstü dönemlerden geçiyoruz ve olağanüstü tedbirlere ihtiyacımız olduğu açık. Bu bir ekonomik kriz değil, bir insanlık krizi. Çok geç olmadan daha cesaretli adımların atılması gereken zamanlardayız. Tüm planlarımızı çalışanların işini kaybetmeyeceği ve işletmelerin kapanmayacağı senaryolar üzerine kurgulamalıyız” dedi.

1 Nisan 2020-İstanbul / Olağanüstü dönemlerden geçiyoruz ve olağanüstü tedbirlere ihtiyacımız olduğu açık. Bu bir ekonomik kriz değil, bir insanlık krizi. Ve aslolan insan hayatı. Dolayısıyla mücadele hattının ilk cephesi toplum sağlığı. Eninde sonunda bilimin ışığında insanlık COVID 19 salgınından da çıkacaktır. Sonrasında ise dünyayı bugünden etkisi altına alan bir ekonomik durgunluğun işaretlerini ülkelerin aldığı tedbirler göstermektedir.

2003 yılında SARS’ın küresel ekonomiye kaybı 50 milyar dolar olmuştu. COVID 19’un ise etkisinin sarsıcı olacağı ülkelerin açıkladığı ekonomik tedbir paketlerinin Gayrisafi Milli Hasılatları’nın (GSMH) yüzde 30’na kadar gelen kaynaklar ayırmasıyla görülüyor. 1 ila 3 trilyon dolar arasında Korona’nın bir ekonomik etkisinden bahsediliyor.

Dünyamız küreselleşme ile küçüldü, sınırlar kalktı, ekonomik olarak da tüm sektörler için dünya ticareti ile iç içe geçmiş bir ekonomik sistem oluştu. Her açıdan zor bir dönem bizi bekliyor. Bu nedenle de Koronavirüs’ün hem insan sağlığı hem de ekonomik olarak etkilerini çok daha şiddetli yaşıyoruz, yaşayacağız.

Bu atmosferde açıklanan ve GSMH’nin yüzde 2’sine denk gelen 100 milyar TL’lik Ekonomi Tedbir Paketi’nin yeterli olmayacağı anlaşılıyor. Bu adımı da desteklerin ilk adımı olarak düşünüyoruz. Devamının daha ayrıntılı bir şekilde toplumun endişe ve kaygılarını giderecek güvencelerle, aynı zamanda tüm sektörleri ilgilendiren temel sıkıntıları da ele alacak çerçevede genişletilmesi gerekiyor.

TÜRKONFED olarak bir yandan insanlık olarak bu krizden en az hasarla çıkmanın yollarını ararken diğer yandan ülke olarak ortak akıl ve ortak vizyonla, katılımcı ve kapsayıcı işbirlikleri ile çözümü bulabileceğimize inanıyoruz. Toplum sağlığı için Sağlık Bilim Kurulu gibi; toplumsal refah için de kamu, özel sektör, sivil toplum örgütleri ile iş ve işveren örgütlerinin de için de olduğu bir Ekonomik Kurulu’un oluşturulması önemli.

Çok geç olmadan daha cesaretli adımların atılması gereken zamanlardayız. Tüm planlarımızı çalışanların işini kaybetmeyeceği ve işletmelerin kapanmayacağı senaryolar üzerine kurgulamalıyız. Ve oluşacak yükü çalışanların, işletmelerin tek başına yüklenmelerini beklemek gerçekçi olmaz. Stratejik sektörlerle yönelik bir planlama yapılmasının zorunluluğu ile devletin; vatandaş, firmalar, esnaf ve sanatkârı fonlaması gerekliliği görünüyor.

Acil, yerinde önlemler ve doğru kararların alınması, işsizlik gibi toplumsal bir travmanın da önüne geçecektir. Gelişmiş ülkelerin bu güveni verecek adımları atmaya ve deklare etmeye başladığı bir ortamda ülke olarak Sosyal ve Ekonomik Seferberlik ilan etmemiz gerekiyor. Çalışanların sağlığı, işletmelerin devamlılığı ve stratejik önemde olan tedarik zincirinin güvenliği için her düşünce ve fikrin bulunmaz hazinemiz olduğunu düşünüyoruz.

“KAMPAMYALARDA EN ÖNEMLİ KAYNAK DENETİM SÜRECİDİR”

Dünyanın bir daha eskisi gibi olmayacağı dönemlerden geçerken, toplumun her kesiminden gelen birlik ve beraberlik çağrılarını destekliyor ve olumlu karşılıyoruz. Bu noktada sivil toplum, iş dünyası ve yerel yönetimlerin başlattığı bağış ve destek kampanyalarının artarak devam etmesi en büyük temennimiz.

Sektör ayrımı gözetmeksizin tüm kurumsal ve ticari firmalara işletme sermayesi desteğinden kamu bankalarının istihdam için ilave likit imkanlarına, KGF limitinin ve kapasitesinin artırılmasından kısa çalışma ödeneğinin şartlarının kolaylaştırılması ile 2 milyon aileye sosyal yardıma uzanan çerçevede şekillenen Milli Dayanışma Kampanyası da bu sürece katkı sağlayacaktır elbette.

Bu adımların anlamlı sonuçlar ortaya koyması için en önemli ilkenin “Sosyal Devlet” ilkesiyle olağanüstü tedbirlerin alınması noktasında bir kapı açması umudu içindeyiz. COVID 19 salgınının artık Merkez üsleri konumunda olan AB ülkeleri Almanya, Fransa, İspanya hatta yakın zamanda birlikten ayrılan İngiltere ile ABD’nin sınırsız kaynaklar ayırma taahhüdü yaşanan sosyal ve ekonomik sorunun büyüklüğünü gösteriyor.

COVID 19 ile imtihanımız da henüz daha yolun başındayız ve yolun ortasında olan ülkelerin stratejik yaklaşımları devletlerin tüm organları ile sürecin sorumluluklarını, yükümlülüklerini üstlendikleri yeni bir evreye girmiş görünüyor. Ortak aklı daha çok çalıştırarak, devletin vatandaşına, işletmelerine, esnaf ve sanatkarlarına tüm imkanlarını sorunun büyüklüğü karşısında geri ödemesiz seferber edeceği bir süreci de şimdiden planlamasının yerinde olduğu görülüyor.

Toplumun büyük bir fedakarlıkla ortaya koyduğu destek ve katkılarda en önemli "kaynak" denetim sürecidir. Bağış ve desteklerin süreç içinde şeffaf ve hesapverir bir şekilde açıklanması ve denetlenmesi de kampanyalar kadar önemlidir.

TÜRKİYE’NİN GENELİNDE MÜCBİR SEBEP SÖZ KONUSU

Korona salgınının ekonomi üzerindeki etkileri için öngörüler dışında büyük bir belirsizlik söz konusu. Ama kesin olan Çin ekonomisinde yaşanan yavaşlamanın dünyayı etkileyeceği yönünde. Salgın aynı zamanda müşteri ve tedarikçilerle olan sözleşmesel ilişkiler açısından da tartışılıyor. Öyle bir dönemden geçiyoruz ki, her tercih geleceğimizi belirleyecek. Toplum sağlığını odağa alan tercihlerin önceliklendirilmesi gerekiyor. Aynı zamanda mali açıdan ne yük getirise getirsin, dünyanın şu dönemde olağanüstü tedbirler ve destekleri devreye aldığı bir dönemden geçtiğimizi unutmamalıyız. Türkiye’nin genelinde bir “Mücbir Sebep” halinin olduğunu sahadan, yani federasyonlarımız kanalıyla bölgelerimizden aldığımız değerlendirmelerden görüyoruz.

KOBİ’LERİMİZ İÇİN “ÖNCE KÜÇÜĞÜ DÜŞÜN”MELİYİZ!

Her kriz döneminde olduğu gibi bu salgın döneminde de yine en fazla KOBİ’lerimiz etkileniyor. Yaklaşık 3.5 milyon KOBİ’imiz var ve ekonomimizin lokomotifini bu işletmelerimizin ağırlığı yüzde 99'lara ulaşıyor. Birey ve toplum sağlığı öncelikli dönem sonrasına yani hayatın sürdürülebilirliği-sosyo-ekonomik hayatın devamlılığı açısından şimdiden tedbirlerin alınması gerekliliği ortada.

Bu dönemde “Önce Küçüğü Düşün!” ilkesini ekonomik tedbirlerde önceliklendirmemiz ve KOBİ’lerin hayatta kalmasını sağlamamız gerekiyor. KOBİ’lerimizin ekonomik krizle bozulan ve salgın ile artık yaşam mücadelesine dönen ekonomik faaliyetlerinin devamlılığını sağlamalıyız. Bu KOBİ’lerimizin pek çoğu aynı zamanda gıda ve temizlik gibi bu dönemde önemli olan sektörlerimiz ile tedarik zincirinin devamlılığını sağlıyor.

Tüm kredi ve kamu ödemelerinin en az 6 ay faizsiz ertelenmesi ile KDV alacaklarının ödenmesi KOBİ’lerimizin moral gücünü de artıracaktır. Nakit akışı ve finansmana erişimde Kredi Garanti Fonu (KGF) üzerinden verilen desteklerin artırılması; istihdamın korunması noktasında da İşsizlik Fonu’nun daha etkin kullanılması

sağlanmalıdır. Böylesi dönemlerde moral-motivasyon ve güven temelli bir şeffaf iletişim çok ama çok önemlidir.

Büyük şirketlerimizin KOBİ'lere olan ödemelerini geçmişte vadelere yayarak ödemesi en büyük sıkıntılardan biriydi. Bu dönemde bu sıkıntı artarak devam ediyor. Unutmayalım bu KOBİ'lerimiz büyük şirketlerimizin en önemli tedarik kanallarını oluşturuyor. Bu kanalların tıkanmaması için alınacak tedbirler, ekonomin genelinde önümüzdeki dönemde hem insani hem de sektörel bazda dramatik sonuçlar ortaya çıkmasını da hafifletecektir.

SOSYAL DEVLET ANLAYIŞI ÇERÇEVESİNDE EK TEDBİRLER DEVREYE ALINMALIDIR

Dünyanın gelişmiş ülkeleri GSMH'nın yüzde 20-30 üzerinde bir kaynak ile süreci yönetmeye çalışıyor. Virüsle sosyo-ekonomik mücadele için Dünya Bankası, Avrupa Birliği ve Uluslararası Para Fonu -IMF ilk adım kaynaklarını açıkladı. ABD, Fransa, İngiltere ve Almanya da sosyal devlet anlayışının gereği toplumu ve işletmeleri koruyacak olan ikinci adımlarla ek tedbirleri almaya başladı.

Bizim bu dönemde açıkladığımız kaynak ve destek paketi ülkemizin içinde bulunduğu ekonomik durum ve kapasiteler ile ilgili maalesef ancak yeterli değil. Dolayısıyla önümüzdeki günlerde ek paketler ile destekleneceğini düşünüyoruz ki buna ihtiyacımız söz konusu. Kısa Çalışma Ödeneği, KOSGEB ile özel ve kamu bankalarının Ekonomik Tedbir Paketi destekleri yeterli kalmayabilir.

BDDK'nın aldığı kararların sahaya süratle uygulanmasını bekliyoruz. Bankaların bu noktada Ekonomik Tedbir Paketi'ne destek programları açıkladığını görsek de kredi musluklarının açılmasında istahsız davrandıklarını şu an için gözlemliyoruz. Özellikle enerji yoğun sektörlerimiz açısından en büyük maliyet kaleminde iyileştirmeler yapılabilir.

Anadolu'da yüzde 50'lik bir kayıptan söz ediyoruz. Kapasitelerin yüzde 30'lara düştüğü sınır illerimiz var. Sadece ülkemiz için değil dünyada da durum bu yönde bir seyir izliyor. Salgının ne zaman biteceği ve sonrasında neler yaşanacağına dair büyük bir belirsizlik söz konusu. Bu dönemde ne yaparsak yapalım elimizdeki en değerli hazine olan insan kaynağımızı korumaya çalışmalıyız.

ABD'de son bir haftada 3.3 milyon kişinin işsizlik ödeneği için başvurduğu bir ortamda ülkemizin çift hanelerde seyreden işsizlik oranlarının daha da artmaması için acilen daha kapsayıcı politikalara ihtiyacımız var. Sosyal, psikolojik ve toplumsal travmaların yaşanmasının önüne geçmek için yine kamu, özel sektör, iş ve işveren örgütlerinin daha fazla sorumluluk alması gereken bir dönemdeyiz.

Kamu da ciddi tasarruf tedbirlerini hayata geçirerek öncülük yapmalıdır. Türk iş dünyasının krizler karşısında bağımsızlık sisteminin güçlü olduğunu her fırsatta dile getiriyorum. Salgın ile yaşadığımız kriz dönemi geçtiğinde daha büyük bir ekonomik krizin geldiğini görüyoruz. 100 milyarlık tedbir paketi yetmeyecektir; orta vadede bunun 4-5 katı bir kaynağın planlanması gerekecektir. Devlet Baba'nın hesap verir, şeffaf, adil ve cömert olması gereken bir dönemden geçiyoruz.

UZUN DÖNEMLİ YAPISAL DURGUNLUĞA ÇÖZÜMLER ÜRETMELİYİZ

Önceliğimizi toplum sağlığı, iş ve işçi güvencesi ile üretim süreçlerinin devam etmesine; tedarik zincirini güvenceye alacak adımları atmaya vermeliyiz. Kısa dönemde üretim tesislerimiz, çalışanlarımızın sağlığını da gözeterek bir planlama ile üretime hazır halde tutulmalıdır. Bu dönemde işletmelerimizin bakım, onarım çalışmalarını gerçekleştirebilir; çalışanlarımıza moral ve motivasyon verecek adımlar atabiliriz.

Son 2 aydır bölgelerimizden gelen kapasite kullanım oranı düşüklüğü, iptal edilen siparişlerin bu süreç atlatıldığında sürdürülebilirliğini sağlayacak bir "Üretim ve İhracat Seferberliği" bilincini bugünden oluşturabiliriz. Çalışanlarımız ile sosyal dayanışmamızı geliştirmeliyiz. Çünkü en değerli sermayemiz nitelikli

insan kaynağımız Bunu unutmamalıyız! Sosyal devlet anlayışı ile atılacak adımlar şu dönemde toplumsal psikoloji için ilaç gibi gelecektir.

Orta vadenin bir toparlanma ve yeniden yapılandırma dönemi olacağını düşünüyoruz. Üretim ve ihracat için kriz sonrası planlamalar yapılırken, gerekli destekler ile finansman ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik adımlar atılmalıdır.

Uzun dönemli yapısal durgunluğa çözüm üretmeye bugünden başlamalıyız. Ülkemizin de uzun süredir ertelediği yapısal ve ekonomik reformların hayata geçirilmesi gerekiyor. Finans sektörü yeniden düzenlenirken, Varlık Fonu ve Kredi Garanti Fonu gibi kurumların daha etkin kullanılmasını da Korona günlerinde yaşadığımız sıkıntılar gösteriyor.

Salgın sonrası korumacılık duvarlarının kalkması, üretkenlik ve verimlilik ile rekabet şartları açık toplum ilkeleri çerçevesinde yeniden düzenlemeler yapılması önem kazanıyor. Bu dönemde yabancı sermaye girişi için de “ülkemizin orta gelir tuzağından çıkışının reçetesi olan orta demokrasi tuzağından çıkmak için göstereceği irade” belirleyici olacaktır.

GELECEK İÇİN SÜRDÜRÜLEBİLİR KAL DİYORUZ.

Koronavirüs dünyamız ve ekonomik sistem için bir turnosol kâğıdı görevi görecek mi? Bunu yaşayarak öğreneceğiz ancak hiçbir şeyin eskisi gibi olmayacağını söyleyebiliriz. Salgın durumlarında amaç önce insanı yaşatmak, sonrasında sürdürülebilirliği sağlamak olmalı. Bu noktada da TÜRKONFED olarak son üç yıldır ulusal ve uluslararası paydaşlarımızla sürdürülebilirlik konusunda çalışıyoruz.

TÜRKONFED, TÜSİAD ve UNDP Türkiye işbirliği ile Hedefler İçin İş Dünyası Platformu’nu kurduk. Bu platform Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları doğrultusunda küresel sorunlara kapsayıcı ve çok paydaşlı çözümler geliştirmek için kuruldu. Bu ve benzeri salgınlar ile iklim değişikliği sonucu ortaya çıkan afetler geleceğin dünyasının aslında zaten değişmesi gerektiğini göstermişti. Uluslararası tecrübelerden ve başarılı örneklerden hareketle bu değişimi doğru yönetecek kapsayıcı mekanizmaları harekete geçiriyoruz. Bu nedenle “gelecek için sürdürülebilir kal” diyoruz.

Özellikle iklim değişikliğine bağlı yaşananlar, afet ve mülteci konusu dahil kompleks acil durumlar, yeni bir ekonomik ve toplumsal sistemin artık kurgulanması gerektiğini gösteriyor. Bu nedenle insan kaynağımızın gerek sağlık gerekse de istihdam güvencesi içinde çalışacağı bir ekonomik ortamı sürdürülebilir hale getirmemiz öne çıkacak.

TÜRKONFED BU SÜREÇTE NELER YAPIYOR?

TÜRKONFED üyesi 30 federasyonumuz üzerinden 262 derneğimiz ve 40 bini aşkın işletmemizin nabzını ölçüyoruz. Düzenli olarak federasyonlarımızdan bölgelerinde yaşanan sıkıntıları gerek telekonferans yöntemiyle gerekse de etki analiziyle ölçüyoruz. Çünkü ölçemediğiniz şeyleri yönetemezsiniz. Bu dönemde üyelerimizin en çok ihtiyaç duyduğu moral-motivasyon ile birlikteliği canlı tutmaya çalışıyoruz. İşyerlerimizde ve konfederasyonumuzda uzaktan çalışma yöntemi ve dijital platformlar üzerinden üyelerimize değer yaratma hedefi ile hareket ediyoruz.

Korona salgını konusunda uzman bir ekibimiz hem dünyadaki gelişmeleri hem de ülkemizdeki durumu takip ediyor; doğru ve sağlıklı bilgi üretmek için çalışıyor. Riski anlatma, farkındalığı artırma ve Sağlık Bilim Kurulu’nun aldığı kararların uygulanması noktasında yönlendiriyoruz. Çalışanlarımız ve aileleri ile iş insanlarımızın doğru aksiyonlar almasına yardımcı oluyoruz.

Üyelerimize böylesi bir dönemde hem moral-motivasyon hem de destek ve mentörlük yapmak üzere de projeler geliştiriyoruz. Bu süreçlerimizi de TÜRKONFED Webinar Serisi ile dijital platformlar üzerinden kurguluyoruz. Özellikle tedarik zincirinin devamlılığı için üretimin de devam etmesi gereken sektörlerimiz var. Sağlık tedbirlerinin işyerlerinde uygulanması, vaka tespit ve bildirimleri ile ihtiyaç olması halinde gerekli sağlık malzemesinin temin edilmesine yönelik mekanizmaları harekete geçirmeye çalışıyoruz.

Krizin hem çalışan sağlığı hem ekonomi üzerine etkisini tespit etmek, işyerlerini sürece hazırlamak, ekonomiyi tekrar canlandırarak çözümler geliştirmek için 30 federasyon ve 262 dernek başkanımız ile yönetim kurullarından oluşan yaklaşık 3000 iş insanıyla “Etki Analizi” gerçekleştiriyoruz. Etki analizi ile ortaya çıkan sonuçları da kriz yönetimi için bir politika ve planlamaya dönüştürüyoruz. Sorunları tespit edip, beklenti ve talepler ile çözümleri ortaya koyuyoruz. Politika oluşturulmasına ve ortak aksiyon alınmasına katkıda bulunuyoruz. Sonuçları da önümüzdeki günlerde ilgili kurum ve kuruluşlarımız ile kamuoyuyla da şeffaf bir biçimde paylaşacağız.

BÖLGELERİMİZDEN ACİL “S.O.S” SİNYALLERİ ALIYORUZ

Bölgelerden gelen ilk sonuçlar ekonomik tedbirlerin yeterli kalmayacağı, kapsamının ve kaynak miktarının artırılması gerektiğine işaret ediyor. Bölgesel sorunlar da öne çıkıyor elbette. Bacasız sanayimizin uzandığı sahil kentlerimizde turizmin can çekiştiği ve iflas korkusu yaşandığı aktarılıyor. **Antalya**'da turizm odaklı sıkıntılar şimdiden kendisini göstermeye başladı. Tur operatörleri, acenteler, taşımacılar ve otellerde ciddi sıkıntılar söz konusu.

Hatay üretimin devam etmesinin zorunlu olduğu bir demir çelik üssümüzdür. Vardiya ve esnek çalışma sistemiyle de olsa üretime devam etmeye çalışan sanayicilerimizin enerji maliyeti baskısı da günden güne yükü ağırlaştırıyor. Elektrik ve doğalgaz gibi sanayide maliyetin en ağır kefesinde acil tedbirlerin alınması, indirim ve ertelemelerin hayata geçirilmesi stratejik önemde. Mültecilerin yoğun olduğu kentte sosyal travma yaşanmaması için kamu-yerel-iş dünyası ve sivil toplumu birlikte hareket etmeye çağırıyoruz. Küresel düşünüp, yerel ve yöresel davranışlar için olmamız; aynı gemide olduğumuzu da gösterecektir.

Mardin'de günde 2000 araç geçişi 600-900 araca kadar düşmüş durumda. Kuzey Irak üzerinden Bağdat ve Basra'ya gıda sektörünün ihracatında keskin düşüşler söz konusu. OSB'de tekstil özelinde üretim durdu. Bölgemizdeki tren hattının yeniden faaliyete geçirilmesi, sınır ticareti için oluşturulan tampon bölgenin sisteminin daha etkin kullanılması, büyük market ve firmaların gıda başta olmak üzere bölgeden tedariklerini sağlamanın önemi dile getiriliyor.

Kapadokya, **Nevşehir** merkezi olarak öncelikle turizm konusunda öne çıkıyor. Bu bölgemizde özellikle butik otel işleten turizmci üyelerimizden hayalet şehir geri bildirimleri alıyoruz. Küçük işletmelerimizde ve fabrikalarımızda ya üretimin durduğu ya da yarı zamanlı çalışmaya geçildiği bilgileri geliyor.

Korona salgını öncesinde de mülteciler konusunda yaşanan gelişmeler ile sıkıntılı bir dönemde olan **Edirne**'de hayatın durduğu aktarılıyor. Bulgaristan ve Yunanistan'dan 200 binin üzerinde insanın hafta sonu ticareti için ziyaret ettiği Edirne'de sınırların kapatılması ile ticari hayat da dondurulmuş görünüyor. İpsala ve Pazarkule'den sonra Kapıkule'nin de kapatılması sonrasında sokakta da hayat durmuş durumda. Çorlu ve Kırklareli'nde üretime devam etmek zorunda olan sektörler kapasite düşürerek ya da vardiya sistemiyle ayakta kalmaya çalışıyor. Ekonomik sıkıntıların giderilmesi için öncelikle salgının bitmesi gerekliliği ifade ediliyor.

İran'dan kaçak girişler **Van**'ın köyleri üzerinden devam ediyor. Bu noktada bir mahallemizde karantina tedbirleri uygulanıyor. 2019 yılında yüzde 75-80 doluluk oranları ile çalışan ve 200 binin üzerinde İranlı turistin ziyaret ettiği oteller boş. OSB'de gıda ve temizlik malzemesi üreten tesisler çalışıyor. Deprem sonrası tanınan

vergi muafiyetinin devam etmesi, SSK ve Baę-Kur primlerinin devlet tarafından karşılanması, esnaf ve sanatkarın kira dahil yaşamsal ihtiyaçlarının karşılanması öncelikli beklentiler. Hizmet sektöründe kayıt dışılık can yakıyor.

Gaziantep’de ağırlıklı pazar Irak ile ticaret tamamen durdu. Gıda sektöründe özellikle yağ ve makarna başta olmak üzere yatırımlarını Irak üzerine kuran işletmeler zor durumda. 1000 kişinin üzerinde işçi çalıştıran yaklaşık 100 büyük işletme bu hafta içinde üretimlerini durduracak. Küçük işletmeler ödemelerini alamıyor. Sınır ticaretinde 15-20 gün bekleyen tırlar ve uzun kuyruklar söz konusu. Tekstil sektöründe 15 günlük izinler başladı. Ürünler limanlarda bekliyor. Kayıt dışılık ve salgını istismar eden firmalar ticari hayatı daha da zor bir duruma sokuyor.

x: Türk Girişim ve İş Dünyası Konfederasyonu (TÜRKONFED) Yönetim Kurulu Başkanı Orhan Turan, COVID 19 salgını sürecinde değerlendirmelerini Dünya Gazetesi ile paylaştı. 1 Nisan 2020 tarihinde yayımlanan röportajın geniş versiyonunda TÜRKONFED üyesi federasyonların kendi bölgelerinde yaşadığı sıkıntılar ile çözüm önerilerini de paylaşan Turan’ın söyleşisinin geniş halini bilgilendirme amaçlı yayımlıyoruz.